

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Riva Szápáry, Adria-palota. Telefon 224. szám.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor. Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor. Egyes szám ára 8 fillér.	HIRDETÉSEKET a kiadóhivatal mérsékelt áron adja. — Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A nagy harc megindult.

A szabadelvű párt értekezlete

Budapest, nov. 15. Az országgyűlési szabadelvű párt tegnap esti értekezletén impozáns számban jelentek meg a párt tagjai. Podmaniczky Frigyes báró elnök az értekezletet megnyitván, Szentiványi Árpád lelkes szavakban üdvözölte Tisza István gróf miniszterelnököt a honvéd-tüzérség kivívásáért. Szentiványi mint a nemzeti politika harcát ünnepelte a miniszterelnököt.

Tisza István gróf miniszterelnök meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést és azt az érdekes nyilatkozatot tette, hogy ha a nemzet a komoly alkotások terére lép, nincs az az óhajlás, mely a 67 keretében megvalósítható ne volna.

Ezután a miniszterelnök a házszabályok revíziójára vonatkozó javaslata ügyében hosszabban nyilatkozott. Ismételtén védelmébe vette a maga akcióját mindazon támadások ellen, amelyeket ellene szegtek. Különösen két tételét hangoztatta erősen: először, hogy a házszabály-

revízió a hadsereg kérdésével és a hadseregben esetleg tervezett változtatásokkal semmi néven nevezendő kapcsolatban nincs, így az ujonczjavaslat vitáját a házszabályok nem korlátozzák; másodsor pedig, hogy az általa tervezett reform nem korlátozza a szólásszabadságot, csupán a technikai obstrukciót akarja lehetetlenné tenni, a Ház méltóságát megvédelmezni, a költségvetési vitát méltányos határok közé szorítani és így az országot biztosítani az exlex kárai és veszedelmei ellen.

Koncedálja, hogy igenis szükséges lehet esetleg a nemzeti ellenállás teljessége, de erős ellenállásra csak egészséges szervezet képes, ezért meg kell óvni a parlamentet a végső elzúllástól, ezért törekedni kell a törvényhozás erejének emelésével erős és biztos alapra fektetni a magyar nemzet életét. Minthogy pedig most már nincs reménység arra, hogy a házszabályok revíziójának tárgyalására oly bizottság legyen kiküldhető, melyben ellenzéki tagok is legyenek, azt javasolja a pártnak, határozza el a párt, hogy a mérsékelt házszabály-reformot megvalósítja a világos körülhatárolással, hogy az ideiglenes házszabálymódosítás határozatai mellett csak az ország halaszthatatlan függő ügyei, tudniillik az 1905. évi költségvetés és az ezzel kapcsolatos dolgok, az indemnitás, a Horvátországgal kötött pénzügyi egyezmény, a változatlan ujonczlétszámnak az 1905. évre való megsza-

vazása, tehát csak az országnak halasztást nem tűrő függő ügyei legyenek elintézhetőek és a házszabályjavaslat legyen elfogadható az ideiglenes módosítás által korlátozott vita keretében. Az indítvány intézkedő része lényegében egyezik a tavaszi indítvánnyal, csak bevezető része módosul annyiban, hogy a tavaszi indítvány az akkori sürgős ügyekről szól, a mostani indítvány pedig a mostani sürgős ügyekre vonatkozik.

A miniszterelnök végül kijelentette, hogy örömmel feláldozza magát a parlament megmentésének gondolatáért, mert ő csak szolgálatot akar tenni a magyar nemzetnek.

Podmaniczky Frigyes báró elnök örömmel konstatálja, hogy az értekezlet egyhangú lelkesedéssel magáévá teszi a miniszterelnök indítványát.

Ezzel az értekezlet Tisza István gróf miniszterelnök lelkesült életésével véget ért.

Az ellenzéki pártok értekezletei.

Budapest, nov. 15. Az ellenzéki pártok még tegnap este értekezletet tartottak Tisza István gróf miniszterelnöknek a szabadelvű párt értekezletén előterjesztett indítványa ügyében. Az indítvány az egész ellenzéken nagy fölháborodást keltett és egyértelműleg konstatálták, hogy ezzel az erőszakoskodással maga a miniszter-

kender-kötelen függött. A mérnök szokott szemléjét elvégezve, felült a kosárba. Még dühös volt a lázító rendtelenségek miatt, ki is osztott egy halom birságot, elcsapott egynéhány embert. A körülötte lévő bányászok köszöntöttek:

— Szerencse fel! — amire a mérnök értelmetlen mormogása volt a válasz. A kosár lassan kezdett emelkedni. A mérnök gondatlanul nézett maga fölé, a magasba. Egyszerre megremegett egész testében, szeméihez kapott, újra feltekintett s újra elborította a hideg veritek. — A kötél fele el volt szakadva és a kosár egész terhe csak néhány kenderfonálszálon függött. Nem, ez nem szakadás volt, hanem szándékos vágás, éles bicskával elkövetett vágás. Ezek a bitangok akarnak bosszút állni, gondolta a mérnök. Ravaszul tervezett büntény, amit a törvény keze nem érhet el. Ha a kötél elszakad és ő halálra zuzza magát, a rothadt kötélnak róják fel a balesetet s gyilkosai büntetlenül mennek tova. Tehetetlen, képtelen dühében véresre harapta az ajkait s körmeit belevájta saját kezeibe.

A kosár egyenesen haladt felfelé... Nem, nem, — a gyilkosok terve nem fog sikerülni! Ki fog szerencsésen kerülni e csapdából... Rosszul számítottak az ostoba ficzkók!

Uj remény költözött a szívébe, kihajolt, hogy messze van-e még a nyílás? E percben egy kis rezzenést érzett, — egy szál ismét elszakadt a kötélből! A halál fagyos szele

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A kutya.

Irta: Kaminszky.

Már néhány év óta volt a bánya vezető-mérnöke. Feljebbvalói elhalmozták dicséretükkel ernyedetlen szorgalma, szigora és főként a hasonlíthatatlan fegyelem miatt, amit munkásai felett tartott, akik éjjel-nappal érezték zsarnoki keze erejét.

Napról-napra ott volt a bánya előtt, hogy ellenőrizze a későn érkezőket, akiket erősen megbüntettet, végül elcsapatott. A munkaidő alatt, mintha csak a földből bujna elő, egyszerre, váratlanul megjelent itt és ott; semmi akna nem volt sem elég mélyen, sem elég messze: ott volt mindenütt, hogy lássa, utasítása szerint halad-e a munka. A legkisebb hibáért is rettenetes dühbe jött s osztotta a büntetést és elcsapatást. Bement a mellékaknába is, kutatva, lesve, hogy nem hagyta-e abba munkáját valamelyik munkás s ha véletlenül rajtakapott egyet, azt irgalom nélkül büntette s ördögi kacagással nemcsak félfizetésre szorította, hanem a vesztett időért külön sarcot vett tőle.

Aki nem józanon érkezett a munkába, vagy egy „szentheverdel”-napot engedett meg magának, az biztos lehetett az elcsapatásról, ami ellen felebbezés nem létezett.

— Fel is ut, le is ut, — rivalt a vétkesre s átadta neki a munkakönyvet.

— Uram, feleségem, hat gyermekem van!

— Hát minek van?

— Csak most az egyszer késtem el. Bocssáson meg. Keresztelők volt!

— Most már szabadon ünnepeled, — elmehetsz!

Gyűlölték. De nemcsak szigorúsága és kiemeltensége volt a gyűlölet oka, hanem és főként igazságtalansága. Ha valaki szakmájában dolgozott, folyton arra törekedett, hogy a szorgalmas és többet dolgozó embert megrövidítse.

Elnevezték „kutya”-nak. Fásult arczára sohasem derült mosoly, rövidre vágott fekete szakálltól környezett ajkait rendszeren összeszorította, de ha dühbe jött, félelmes, sátáni mosolyra fakadtak és fehér, nagy fogai kicsillantak, mint a kutyaé.

Szárason, hevesen beszélt. Barátja, ismerőse nem volt. Egy, az özönvíz előtti korból való vén asszonyon kívül (aki valaha dajkája volt és most gazdasszonya lett) senki sem maradt hosszabb ideig a házában.

Szenvedélyes dohányos volt. A szivar folyton a szájában volt. Azt állítják, hogy bezárkózva a fekete földig leitta magát, de erről biztosat mondani nem lehet, mert gazdasszonya hallgatott, mint a sir.

A „Remény” nevű új aknába nagy lenszövetkosárral lehetett lejutni, amely vastag

elnök kergeti bele az ellenzék a technikai obstrukcióba.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt nyomban érkezeltelet kívánt tartani és telefonon értesítették erről a Czepléden időző Kossuth Ferenczet. Kossuth Ferencz erre ma délelőttre az országházban tartandó érkezelteletre hívta össze a párt tagjait.

A *nemzeti párt* szintén nagy fölháborodással fogadta Tisza indítványát. Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy ő kezdettől fogva hibáztatta Tisza István gróf akcióját, mert látta, hogy az jóra nem vezethet.

A *néppárt* késő este érkezeltelet tartott, amelyen fölvetették azt az indítványt, hogy az ellenzék egyértelmű eljárásának megállapítása végett az ellenzéki pártok közös érkezeltelet tartsanak.

Éjjel tizenegy órakor az összes ellenzéki pártok megbízottjai tanácskozássra gyűltek össze, hogy elhatározzák, vajjon a technikai obstrukciót nyomban megkezdjék-e már a mai ülésen, vagy pedig csak Tisza indítványának benyújtása után.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 15. A képviselőházban már délelőtt 9 órakor igen nagy volt a mozgalom. A Ház ülése előtt a Kossuth-párt konferenciára gyűlt össze, amelyen elhatározták, hogy Thaly Kálmán a képviselőház mai ülésén a napirend előtt tiltakozni fog a miniszterelnök újabb indítványa ellen.

Délelőtt tíz órakor már az összes karzatok zsufolva voltak s az országháza előtt a nép nagy tömegben hullámozott. A képviselők minden pártból igen nagy számban jelentek meg az ülésen.

Perczel Dezső elnök megnyitván az ülést, Thaly Kálmán a napirend előtt szót

szállta meg! Még legalább száz méternyire volt a nyilástól, — most már elhagyta minden remény. Kiáltani akart, hogy ereszsék vissza, de nem hitte, hogy ily messziről meghallják a hangját, de attól is félt, hogy a kötél szakadtán még nagyobb zuhan, hiszen alatta több mint száz méter mélység tátong.

De mit is érne kiabálásával, mikor összeküldtek ellene? A kötél fonalai egymásután pattogtak el... És már látta magát szétzúzott koponyával a bánya fenekén heverni, körülötte az örvendező bányászok seregével, akik őt kutyának hívják s akik végre megszabadultak e kutyától!... De hát miért is volt az?

A lelenczházban nőtt fel. Folyton érezte magán a foltot, ami a társaságban lehetetlenné tette, környezete folyton emlékében tartotta azt, mert sohasem becsülte meg senki s ezért gyűlölettel fizetett nekik. Az anya szeretetét, az apa szives jóságát, leány szerelmét nem ismerte soha, az élet csak gyűlöletre tanította.

Pedig e kősziv mélységes fenekén mégis ott csillogott-villogott egy parányi szikra, egy névtelen vágy a szerelem, az öröm, a boldogság után, — de ő elfojtotta azt erővel s aztán bezárkózott és leitta magát.

A kötél újra megrezdült — újra elszakadt egy fonál... alig maradt három vagy négy. A kosár is lassabban emelkedett, — bizonyára vártak odafent, hogy teljesen elszakadjon. Feltekintett s meglátta a verőfényes napot és akkor ebben a megsemmisülésre szánt emberi tesiben feltámadt, fellázadt hatalmasan az életvágy, az önfentartási ösztön.

Nem, nem hal meg ilyen nyomorultan. Isten meg fogja segíteni.

kér. Hivatkozik a márcziusi békére és kijelenti, hogy az ellenzék állotta az akkori megállapodást. Ok a revizióra nincs. Kéri Tisza István gróf miniszterelnököt, hogy álljon el szándékától. Az egész ellenzék nevében tiltakozik a házszabályok revíziója ellen. (Zajos taps és éljenzés balról.)

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban reflektál Thaly fejtegetéseire. Márcziusban — ugymond — kijelentette, hogy ha az ellenzék keresztülbocsátja az ujoncz-javaslatot, akkor eláll indítványától. Sem magát, sem az ellenzék egyébre nem kötelezte. Emlékeztetbe idézi, hogy Eötvös Károly és Bánffy Dezső báró már a nyáron hirdették az ősi obstrukciót, de ha ezt nem tették volna is, a szóló akkor is előállt volna a revízióval. *As ellenzék eljárása lázadás a parlamentárismus ellen.* Ha Thaly Kálmán garanciát vállal arra, hogy a revíziót normálisan tárgyalják, akkor ő eláll a benyújtandó indítványtól. (Élénk tetszés és taps jobbról; nagy láрма a baloldalon.)

Ugron Gábor igen éles hangon támadja Tisza István gróf miniszterelnököt és kijelenti, hogy az ellenzék körömszadkaidáig harcolni fog a házszabályok revíziója ellen és igyekezni fog azt minden áron megakadályozni.

Erre áttér a Ház a napirendre: a házszabályok revíziójára vonatkozó indítvány folytatolagos tárgyalására.

Eötvös Károly az ellenzék nagy tetszése közben hosszasan beszél a revízió ellen.

Eötvös beszédének végeztével az elnök öt perc szünetet ad.

Szünet után Daniel Gábor áll föl szólasra.

Sturmann jegyző azt kiáltja: Udvary Ferencz képviselő ur következik szólasra!

— Uram, irgalmazz rajtam! — kezdte könyörgését halálfélelem között. — Miatyánk, ki vagy a mennyekben — s aztán elhallgatott, elfeledte az ima folytatását s gépiesen ismételte:

— Uram, irgalmazz, könyörülj rajtam. Uram!

A kosár egyenlő ütemben haladt fölfelé, csak ő hitte, hogy lassabban emelkedik.

— Uram, könyörülj rajtam — és én javulást fogadok, mindenre, ami szent, esküszöm, hogy megváltozom s Krisztusom nyomán szeretetet fogok hirdetni az emberek között, — jó fiad leszek, mint ember még nem volt. Bocsáss meg, Atyám, fiadnak, ki most javulást fogad, minden rosszat jóvá fogok tenni, Kapiakot, Stavardot és a többi elcsapott munkást újra visszafogadom, Dombrevszkit szintén s szegény feleségét és hat gyermekét a magaméból fogom segíteni.

E perczen újra elpattant egy fonál, — a kosár már csak vékony szálon függött. Érezte, hogy minden pillanatban lezuhanhat, — halálos veríték árasztotta el. Az élet kezdte elhagyni, agya megszünt gondolkodni s a végső kötélszára függesztve meredt szemét, folyton rebegte: Oh! Uram, Uram, én Uram, Istenem!

Egyszerre egy erős rántást érzett s mire szemét felnyitotta, ott állt a bánya ajtajában, körülvéve halálsápadt, reszkető munkásaitól.

Lassankint magához jött, felegyenesedett s hatalmas ereje egész fenséges tudatával rivalt a tömegre:

— Bitangok! Majd megtanítalak én titeket! . . .

Perczel Dezső elnök odaszól Sturmann jegyzőnek: Bocsánatot kérek, Daniel Gábor képviselő urra kerül most a sor (Nagy zaj balról). Daniel képviselő ur már határozati javaslatot is adott át nekem és előbb jelentkezett, mint Udvary Ferencz ur. (Nagy zaj a baloldalon.)

Daniel Gábor röviden kijelenti, hogy a szabadelvű párt elnökségének megbízásából határozati javaslatot nyújt be.

Perczel Dezső elnök kérli a Házat, hogy kívánja-e a határozati javaslat felolvasását?

Az ellenzék kívánságára az elnök elrendeli a felolvasást.

Szűcs Pál jegyző felolvassa Daniel Gábor határozati javaslatát, amely ugyanazt tartalmazza, amit Tisza István gróf miniszterelnök a szabadelvűpárt tegnapi esti érkezelteletén kifejtett.

Udvary Ferencz a házszabályok revíziója ellen beszél.

Beszéde után Perczel Dezső elnök jelenti, hogy husz ellenzéki képviselő zárt ülést kér, minek következtében nyomban elrendeli azt.

A karzatokat erre kiüritik és megkezdődik a zárt ülés.

Zárt ülés.

A zárt ülésben Rakovszky István kérli, hogy Daniel Gábor határozati javaslata nem intendálja-e, hogy külön elbírásban részesüljön? Az ellenzék nem engedheti meg a házszabályok kijátszását.

Holló Lajos sem tartja megengedhetőnek, hogy Daniel Gábor határozati javaslata a miniszterelnök javaslataival párhuzamba állíttassék.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy mindjárt Daniel Gábor felszólalása után szólni akart, hogy bejelentse, hogy hozzájárul Daniel Gábor határozati javaslatahoz. A kormány nevében be akarta jelenteni, hogy visszavonja az eddig benyújtott összes törvényjavaslatokat.

Ezután még Visontai Soma, Kaas Ivor báró, Ugron Gábor és Apponyi Albert gróf szólottak, mire a zárt ülés véget ért.

A nyílt ülés vége.

Perczel Dezső elnök megnyitja a Ház nyílt ülését.

Tisza István gróf miniszterelnök bejelenti, hogy csatlakozik Daniel Gábor határozati javaslatahoz és kinyilatkoztatja a kormány nevében, hogy az eddig benyújtott összes javaslatokat visszavonja. Azt óhajtott volna, hogy a házszabályok revíziója ügyében kiküldeni szándékolt bizottság normális módon járjon el, de minthogy ez nem sikerült, az obstrukció letörésére mindent el kell követni.

Daniel Gábor kijelenti, hogy nem a szabadelvű párt, hanem tíz szabadelvűpárti képviselő megbízásából nyújtotta be határozati javaslatát.

Perczel Dezső elnök indítványára a képviselőház holnapi ülésére tűzi napirendre Daniel Gábor határozati javaslatainak tárgyalását.

Ezzel az ülés délután háromnegyed négy órakor nagy izgatottság közt véget ért.

A háboru.

Köln, nov. 15. A *Kölnische Zeitung*-nak jelentik *Szent-Pétervárról: Mukdenből* táviratozzák a *Rusz*-nak, hogy az orosz hadsereg délnyugati frontja október 5-ike óta nem nyomult előre, sőt inkább némely ponton észak felé vonult vissza. Ennek daczára a jelenlegi orosz hadállások sokkal erősebbek a japánokénál, akik rendkívüli ügyességgel lövészárkokat létesítettek.

Tokió, nov. 15. Hír szerint a vladivosztoki hajórajhoz tartozó *Gromoboj* czirkálóhajó egy sziklába ütközött és súlyos sérüléssel Vladivosztokba tért vissza. A katasztrófa a *Gromoboj* próbautja alkalmával történt, miután a hajón több javítást eszközöltek. A hajóba a zátonyra jutás folytán víz hatolt be. Több kisebb hajóból álló hajórajnak kellett a *Gromobojt* a víz felszínén tartani és a kikötőbe vontatni. Miután a hirt megerősítették, bizonyos, hogy a vladivosztoki hajóraj még soká fog tetlenségben maradni.

Forrongás Oroszországban.

Varsó, nov. 15. Tegnapelőtt itt véres zavargások voltak. Nagy néptömeg, köztük sok zsidó a Grydlov-téren gyűlt össze, ahol forradalmi dalok éneklése és a császár, valamint a háboru elleni kiáltások közben nagy demonstrációt rendeztek. A tömegből egyszerre lövések dördültek el a csendőrök ellen. A csendőrök kardot rántva szét akarták verni a tömeget, de tehetetlenek bizonyulva, ulánusokat és gyalogszereket hívtak segítségül. Véres összeütközésekre került a dolog, melyek egész este és az éjjel egy részén át tartottak. Kilenc halottat és körülbelül negyven sebesülteket a kórházba szállítottak. A sebesültek közt négy csendőr van.

London, nov. 15. A *Daily Mail*-nak jelentik *Odesszából*: A kharkovi fő-kormányzó értesítette a hadügyminisztert, hogy ő ezentul a kormányzó-ságban a rendért nem szavatolhat, ha a tartalékosok mozgósítása tovább tart. Ebben az esetben a rend fentartása iránti felelősséget a katonai hatóságokra hárítja. A behívott tartalékosok gyakran gyűlést tartanak, a melyeken valamennyien elhatározták, hogy a parancsnak, a mely *Mandzsuriába* rendeli őket, nem engedelmessékednek. Sok tartalékos tiszt a legénységgel szolidáris. A rendőrség a lázongók ellen tehetetlen. Attól félnek, hogy *Kuropatkin* esetleges újabb kudarcza demonstrációkra és lázadásokra adna okot. A kormány a szokásos elnyomó rendszabályokat alkalmazza, de a nagy forrongással szemben tehetetlen.

Törökország újászervezi a hajóhadát.

Konstantinápoly, nov. 15. Törökország lázas sietséggel dolgozik hajóhadának újászervezésén. Ujabban Franciaországban négy torpedónaszádót rendeltek meg és nemsokára több czirkálóhajót fognak építtetni. A szultán ezenkívül megparancsolta, hogy a régi torpedónaszádokat angol és olasz mérnökök hozzák rendbe. Ötven török tengerésztisztet a francia, angol, olasz és amerikai hajóhadakhoz küldtek ki kiképzés végett. A legkiválóbb

tengerésztisztek egyikét, *Hufnir* basát, a tengerészeti iskola parancsnokát, a haditengerészet főparancsnokává nevezték ki. *Hufnir* basa most szemlét tart az egyes hajókon. Ezeket az intézkedéseket sokféle-képen kommentálják.

Oroszok által elsülyesztett svéd hajó.

Bréma, nov. 15. Most kitudódott, hogy az a hajó, amelyet az orosz balti-tengeri hajóraj az Északi tengeren elsülyesztett, a svéd *Area* gőzös volt, amely egész személyzetével tönkrement.

Egy bibornok halála.

Róma, nov. 15. *Mocenni* bibornok tegnap reggel meghalt. *Mocenni* Marius bibornok-püspök Montefiasconeban (Viterbo) született 1823. január 22-én; 1894. május 18-án sabinai püspökké szentelték fel. Bibornokká a pápa 1895. január hó 16-án nevezte ki.

Zavargás Rio de Janeiróban.

Rio de Janeiro, nov. 15. Az új oltási törvény kihirdetése folytán tegnap itt véres zavargások voltak. Egy csapat tüntető elvágta a légszusz- és vízvezeték csövet, barrikádokat épített, megállította a villamos vasuti kocsikat és azokat felgyújtotta. A segítségül hívott katonaság és a tüntetők közt összeütközésre került a dolog és mindkét részről lövéseket váltottak. Éjjel felé a katonaság a barrikádokat elfoglalta, de a lövöldözés még reggelig tartott. Az összeütközés folytán tizenketten meghaltak és hatvanan megsebesültek. Az elnöki palotát katonaság őrzi.

Agyonlőtte a hugát.

Kolossvár, nov. 15. *Doma* László posta- és táviró-gyakornok Budapestről családja látogatására ide érkezett és hirtelen támadt örülési rohamában *Ilonka* nevű hugát revolverrel agyonlőtte.

Pusztító orkán.

New-York, nov. 15. Az Egyesült-Államokban hóval és esővel vegyes orkán dühöngött. Nyugat és dél között a távirati összeköttetés megszűnt. Massachusetts állam partjain két vitorlás hajótörést szenvedett. Négy ember a hullámokban lelte halálát.

New-York, nov. 15. Az 1888. évi ciklon óta egy vihar sem okozott oly óriási pusztításokat, mint a tegnapi. Sok helyen a táviró és távbeszélő összeköttetés tökéletesen elpusztult. Igen sok város ennek következtében egészen elszigetelve áll.

KÜLÖNFÉLE.

— **A választói jegyzékek** a városi képviselőtestületi pótválasztásra összesen 2207 nevet tartalmaznak, ezekből a városi választókerületre esik 1596, az alközségi választókerületre 611 (még pedig Plassera 263, Cosalára 196 és Drenovára 152.)

A választók névjegyzéke szerkesztőségünkben több példányban megvan és megtekintés végett rendelkezésre áll mindenkinek.

Figyelmeztetjük a magyarajku választókat, hogy *semmi esetre se mulasszák el a névjegyzék megtekintését*, mert annyit már futólagos áttekintésre is konstatálhattunk, hogy igen sok választójoggal bíró, évek óta itt lakó magyar polgárnak a neve kimaradt a jegyzékből.

— **Vio polgármester utazása.** Mint értesültünk, *Vio* Ferencz dr. polgármester, ki a múlt hó 20-án nejevel együtt Palermóba utazott, tegnap indult el Nápolyból Fiuméba. A polgármester valószínűleg a jövő hét elején érkezik haza.

— **Exequatur.** A király megengedte, hogy *Fradellich* Giuseppe spalatói hajóügynök a neki adományozott német alkonzuli állást ugyanott elfogadhassa, megadva az erre vonatkozó megbízó oklevélhez a legfelső exequaturt.

— **Hajók összeütközése.** A segnai horvát hajózási társaság *Ante Starcevic*s nevű gőzhajójának parancsnoka jelentést tett a fiumei tengerészeti hatóságnak, hogy hajója a Magyarhorvát hajózási társaság *Hrvat* nevű hajójával, ennek hibája folytán, a san-giorgiói kikötő közelében összeütközött. Hozzáfűzte, hogy hajója hátsó részén súlyos károkat szenvedett. A révkapitányság az esetről és annak körülményeiről részletes jegyzőkönyvet vett fel.

— **Munkások jótékonyága.** A keményítőgyár munkásai tegnap *Bellen* András dr. alpolgármester kezéhez az elhunyt *Ossoinack* Lajos lovag emlékének tiszteletére 36 koronát juttattak, azzal a kéréssel, hogy ezt az összeget a kórházból elbocsátott szegénysorsu lábadozók között osztszák szét.

— **Betörés.** Tegnap éjjel ismeretlen tetesek betörték *Zubranich* Miklósnak a belvederei Pave-házban levő fűszerkereskedésébe és onnan 10 kilogramm szalonnát, 5 kilogramm szalámit, 5 kilogramm cukrot és még egyéb árukat összesen 300 korona értékben elemeltek. A rendőrség erélyesen kutatja a tetteseket, kiknek eddig még semmi nyoma.

— **Pánszláv mozgalom az Egyesült-Államokban.** *New-Yorkból* jelentik, hogy a pittsburgi szláv egyesületek kiküldöttei arra a megegyezésre jutottak, hogy pánszláv szövetséget alapítanak. A szövetség meg is alakult és rövid idő alatt 26.000 tagot számlált. Elnökének egy cseh, alelnököknek egy szerbet, szlovént, horvátot és egy tótot választottak.

— **Verekedés.** Tegnap este fél kilencz órakor *Tomasich* Ignác 34 éves irnokot a mentőállomásra kísérték. *Tomasich* a Mizzangyógyasztár előtt egy ismerőseivel összetűzött s ez verekedés közben kiütötte egyik fogát. *Tomasich* ezenkívül balkarján zúzódásokat szenvedett. A mentőállomáson *Fellouscheg* Artur dr. nyujtotta neki az első segélyt.

— **Lépre került tolvaj.** Tegnap letartóztatta itt a rendőrség *Brankovics* Milivoj 19 éves, Veliko Gradistba való legényt, kit a belgrádi rendőrség nagyobb lopás elkövetése miatt köröz. *Brankovics* addig marad az itteni börtönben, míg a kiadatási eljárást befejezik.

— **Kabáttolvajlás.** *Pessi* L. irnok, aki egy ügyvédi irodában van alkalmazva, vasárnap egy korcsmában volt a Belvederen s midőn távozni akart, észrevette, hogy téli kabátja a fogasról eltűnt. A károsult a rendőrségnél tett feljelentést; a téli kabát értéke 60 korona.

— **Kivándorlás Baranyamegyéből.** Mint *Pécsről* jelentik, külföldre szóló utlevelet kapott augusztusban Baranyamegyében 62, Pécsen 31, melyek közül 53, illetve három a belügyminiszteriumban állított ki, az utitársak száma volt 20, illetve 14. A kivándorlók közül Németországba ment 37, illetve 22, Amerikába pedig 36, illetve 11, a többiek más európai államokba. Érdekes, hogy bár ez idő szerint csak a fiumei utirányban szabad utlevelet kiadni, Baranyából és Pécsről 6, illetve kettő ment a brémai, négy a hamburgi és az antwerpeni kikötőből.

Tőzsdei árfolyamok.

Értéktőzsde.

(Záratok.)
1904.n o v e m b e r
14 15

Budapest. Aranyár.		
4%	K.	118.75
Koronajár. 4%	"	98.25
3 1/2	"	89.—
Magyar földteherment.		
4%	"	98.10
Horv. Szlavon	"	98.50
Tisza-szab.	"	162.—
Osztrák papírjár.	"	99.50
" " " " " " " "	"	100.—
" " " " " " " "	"	119.50
" " " " " " " "	"	99.75
Osztrák-magyar bank	"	1635.—
Magyar hitelbank	"	798.50
Osztrák hitelbank	"	673.25
Osztrák-magyar vasut	"	652.50
100 márka	"	117.65
London vista	"	239.50
Páris	"	95.30
20 frankos arany	"	19.06
100 lira (olasz)	"	95.25
20 márka	"	23.50

Bécs. Magyar hitel.		
K.	798.50	—
Osztrák hitel.	673.25	—
Rimamurányi	513.50	—
Union-bank	547.50	—
Magyar államvasut	653.50	—
Leszám. bank	460.50	—
Jelzálogbank	518.50	—
Adria	473.—	—
Länderbank	449.—	—
Lloyd	725.—	—
Török sorsjegy	132.25	—
Berlin. Osztrák hitel.	211.50	—

Budapesti árutőzsde.

Buza április	10.38	10.34
" október	8.91	8.84
Rozs	—	—
" április	8.05	8.—
Zab	—	—
" április	7.23	7.19
Kukoricza október	—	—
" május	7.63	7.62
Zsir	66.—	66.—
Szalonna	55.50	55.—

Newyorki gabonatőzsde.

(Sürgönyjegyzés).

Buza loco	Cent.	123 7/8	—
december	"	120 3/8	—
május	"	115 3/8	—
Tengeri	Cent.	59 3/8	—
december	"	52 1/8	—
május	"	—	—
Fuvardíj Liverpoolba	pence	1.	—

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:		
December	Frank	46.50
Márczius	"	47.—
Május	"	47.50

Hamburg Santos good average:

December	Márka	37.75	37.50
Márczius	"	38.75	37.75
Május	"	39.—	39.—

Newyork:

Fair Rio loco	Cent.	97 1/16	—
November	"	6.90	—
Február	"	7.30	—

Cukor.

Prága franco Aussig kész	K.	32.50	32.75
" " " " " " " "	"	25.—	25.—
" " " " " " " "	"	—	—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —
NAGY VÁLASZTÉK.Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmu-tár-
gyak és utazási cikkekben.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japan és kagyló áruk, bőrönd
és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZO-LAP 20 KRAJCZÁR

Kiváló szerencse Töröknél!
Felülmulhatlanulkedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió
korona nyereségnél többet fizettünk nagyrabecsült vevő-
inknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztály-
sorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir.
szabadalmazott 15. osztály sorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000,
1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à
80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,
1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,
8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése elle-
nében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a húzás már f. é. november hó 24-én és 25-én lesz.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Ezsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.Az összeget ..... korona összegben } utánvételezni kérem
} postautalvánnyal küldöm
} mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén). } A nem tetsző töröndő.

Pontos ezim:

Chincaglierie

„IRIS“

Piazza Elisabetta 2. sz.

Moretti-, japán-
és kagyló áruk.

Nagy választék bőr ezüst és
dizsmü árukban.

Olcsó szabott áruk.

Café „De la Ville“ kávéház.

Ma és minden nap nagy

Varietée előadás

a

Budapesti Orfeum Társulat
által.

Naponta változások, családi műsor.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Az igazgatóság.

Flumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Aki olcsó és jó

BUTORI

ohajt vásárolni, vegye azt az ál-
talanosan ismert és megbízható

asztalos és kárpitos

butor ezégnél

J. Hertmann & Figlio

(ezelőtt Sachs succ.)

Via Governo, - FIUME.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra
ingyen és bérmentve küldünk.

Butorozott szoba

külön bejárattal előkelő fiumei családnál
ellátással vagy a nélkül egy vagy két
úr részére kiadó. Czim a kiadóhiva-
talban.

No. 20620.

NOTIFICAZIONE

concernente l'esposizione delle liste degli elettori per l'annuale
elezione suppletoria dei rappresentanti municipali.

Si rende di pubblica ragione che col giorno 15 mese corr., vengono
esposte nell'albo municipale le liste elettorali per l'elezione suppletoria dei
rappresentanti municipali, i di cui seggi saranno vacanti con la fine dell'anno
in corso.

Per la produzione di eventuali reclami contro le liste stesse, resta
fissato il termine di giorni 14, cioè a dire a tutto 28 novembre a. c. coll'espri-
del qual giorno non saranno ammesse altre eccezioni contro la legalità delle liste.

Ogni membro del Comune, nel godimento del diritto di elezione, può
reclamare l'iscrizione di un elettore od eleggibile, che non fosse riportato
nelle liste, o chiedere la cancellazione di chi vi fosse stato indebitamente
compreso, e così pure esigere la rettificazione di qualsiasi altro errore incorso
nella compilazione delle liste (§ 36 dello statuto civico);

I reclami contro le liste sono da prodursi in iscritto, oppure anche
verbalmente a protocollo presso il Magistrato Civico (nell'ufficio del concepista
municipale Dr. Antonio Vio).

Contro la decisione del Magistrato resta libero di presentare ricorso
entro giorni tre alla Delegazione municipale.

Questi ricorsi devono prodursi al Magistrato — in iscritto od a voce,
come sopra indicato — e vi deve essere munito il certificato della Cassa
civica comprovante il deposito fatto dal ricorrente di Cor. 20, importo che
gli verrà restituito ove siasi fatto luogo al ricorso mentre in caso contrario
andrà devoluto a scopo pio.

Contro le decisioni profferite dalla Delegazione municipale è ammessa
la querela al regio ung. Tribunale Amministrativo, da prodursi presso il
Magistrato Civico entro giorni 15 dal giorno che segue immediatamente al-
l'intimazione della rispettiva decisione.

Un esemplare dello statuto Civico nonchè un esemplare dell'articolo
di legge XXXIII dell'anno 1874, che nel suo capitolo I. norma il diritto
elettorale, valevole anche per le elezioni municipali, vengono contempora-
neamente esposti nell'albo municipale.

Dal Magistrato Civico.

Fiume, 14 Novembre 1904.

A legszebb és leghasznosabb ajándékok.
Nagy raktár: Alpacca és Chinaezüstökben és Lámpákban.

Karlsbádi és francezia
porcellán
és üveg készletekben.

Mindenemű üvegtáblák,
tűrtők és képekerek
lekölesőbb árak mellett.

Jacques Weiss veje: WEISZ SALAMON-nál.
FIUME. Az Adria-palotával szemben.

Uj!!

Legujabb!!

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték
legujabb főelárusítója ajánl

legelőször

a legujabb eredeti sorsjegyeket

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$
12 kor.   6 kor.   3 kor.   1.50 kor.

Schwáb Lipót

Budapest,

Vl., Gyár-utca 43. szám.

Cognac

az Első Tokaji Cognac gyár ter-
méke a legkedveltebb.

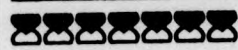
Különlegességek:

**Gyógy Cognac és
Diabetikus Cognac.**

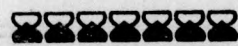
Kapható minden finomabb ételmezési és
czukrász üzletekben.

Képviselő Fiumében:

FABICH FERDINANDO.

Hirdetések
felvételnek
a
kiadóhiva-
talban.

Használt és új bútorok

vétele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTÁRBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 fo-
rintért adatnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés . . . . . 88 frt.
Fényes vagy matt márvánnyal . . . . . 130 .
Altdeutsh matt . . . . . 150 .

Gaedicke szerencséseje óriási!

Tizenöt millió korona nyereményt fizettem ki rövid időn belül, közte követ-
kező főnyereményeket:

A nagy jutalmat **600.000** korona értékben **62551** számra

400000	korona	11119.	számra	60000	korona	97263.	számra	60000	korona	78863.	számra
400000	"	28916.	"	30000	"	38691.	"	60000	"	82528.	"
400000	"	33466.	"	100000	"	42758.	"	30000	"	6920.	"
70000	"	60912.	"	100000	"	49878.	"	30000	"	90964.	"
60000	"	17357.	"	100000	"	87991.	"				

A XV. magyar kir. szab. osztálysorsjátékban újból 110.000 sorsjegy 55.000 nye-
reménnyel sorsoltatik ki, közte az esetleges

Egy millió korona értékű főnyeremény.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály huzása már 1904. november 24-én és 25-én.

Sorsjegy-árak:

<u>Egész</u>	<u>fél</u>	<u>negyed</u>	<u>nyolczad</u>
12.—	6.—	3.—	1.50 korona

A sorsjegyek szétküldése előzetes fizetés vagy utánvétel ellenében történik. —
Hivatalos tervek ingyen. — Postabefizetési lapok az összegek postadíjmentes
beküldésére díjtalanul állnak ügyfeleim rendelkezésére. — A megrendeléseket
lehetőleg azonnal kérem.

GAEDICKE A. Magyarország legnagyobb
szerencse-gyűjtődéje. Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11.